

Informe 15/2022 a l'Esborrany 2 de Decret pel qual es regula el transport escolar en els centres educatius públics i en els centres sostinguts amb fons públics d'educació especial de les Illes Balears.

1. FETS

La Conselleria d'Educació i Formació Professional va presentar el dia 14 d'octubre de 2022 al Consell Escolar de les Illes Balears la sol·licitud d'informe preceptiu a **l'Esborrany 2 de Decret pel qual es regula el transport escolar en els centres educatius públics i en els centres sostinguts amb fons públics d'educació especial de les Illes Balears.**

En data 17 d'octubre de 2022, el secretari del CEIB va remetre l'esborrany del projecte de decret als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi, en sol·licitud d'aportacions fins al dia 31 d'octubre, d'acord amb l'article 38.2 del Reglament del CEIB.

Dins el període establert per presentar aportacions, es varen fer 24 aportacions de les següents persones/organitzacions:

- Sra. Concepción Moragues de Oleza. FERE (grup e).
- Sra. Antònia Soler. UOB (grup a).
- Sr. Mateu Tomàs Humbert . ADIDE-IB (grup r).

A la reunió de la Comissió Permanent duta a terme el dia 7 de desembre, es va nomenar com a ponent de l'informe 15/2022 al Sr. Tomeu Barceló Rosselló

A la reunió de la Comissió Permanent duta a terme el dia 7 de desembre de 2022 es va aprovar el projecte d'informe 15/2022 per unanimitat (7 a favor, 0 en contra i 0 en blanc)

El dia 13 de desembre de 2022 el secretari del CEIB va remetre el projecte d'informe 15/2022 als consellers i a les conselleres per al seu coneixement i estudi, en sol·licitud d'esmenes fins al dia 28 de desembre de 2022, d'acord amb l'article 42.1 del Reglament d'organització i funcionament del CEIB.

Dins el període establert es varen rebre 11 esmenes de les següents persones/organitzacions:

- Sra. Maria Duran IBDONA (grup p).
- Sra. Concepción Moragues de Oleza. FERE (grup e).
- Sr. Antoni Carrillos Cantó. FELIB (GRUP J).

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 18 de gener de 2023 va aprovar aquest informe 15/2022 per 16 a favor, 6 en contra i 2 en blanc.

2. INFORME

El preàmbul conté les bases legals en les quals es fonamenta el projecte de decret i una exposició de motius.

Les bases legals i els motius als quals fan referència són:

L'article 36 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears, aprovat per la **Llei orgànica 1/2007**, de 28 de febrer, atorga a la Comunitat Autònoma, en matèria d'ensenyament no universitari, la competència exclusiva en la creació, l'organització i el règim dels centres públics; règim de beques i ajudes amb fons propis, la formació i el perfeccionament del personal docent; serveis educatius i activitats extraescolars complementàries amb relació als centres públics i privats sostinguts amb fons públics, en col·laboració amb els òrgans de participació de les famílies dels alumnes d'aquests. En conseqüència és competència de la Comunitat Autònoma la matèria relativa als serveis educatius, entre ells, el servei complementari de transport escolar. El mateix Estatut estableix en l'article 26.3 que es garantirà la gratuïtat de l'ensenyament en els nivells obligatoris i en els altres nivells que s'estableixin per llei.

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, amb la redacció donada per la **Llei orgànica 3/2020**, de 29 de desembre assenyala com a principis del sistema educatiu la qualitat de l'educació per a tot l'alumnat, independentment de les seves condicions i circumstàncies, l'equitat, que garanteixi la igualtat d'oportunitats per al ple desenvolupament de la seva personalitat a través de l'educació, la inclusió educativa, la igualtat de drets i oportunitats que ajudin a superar qualsevol discriminació i l'accessibilitat universal a l'educació que actuï com element compensador de les desigualtats personals, culturals, econòmiques i socials, amb especial atenció a les que es derivin de qualsevol tipus de discapacitat.

La Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, disposa a la **disposició adicional sisena** que l'administració educativa ha de regular el servei complementari de transport escolar per a l'alumnat de l'ensenyament bàsic que estigui obligat a desplaçar-se fora de la seva localitat de residència perquè no hi existeix l'etapa educativa corresponent, determinarà les condicions per estendre progressivament aquest servei a l'alumnat del segon cicle d'educació infantil i ha de promoure mesures, juntament amb altres administracions públiques, per facilitar el transport a l'alumnat de batxillerat i al de formació professional.

Fins ara, el servei complementari de transport escolar, ha estat regulat per l'**Ordre del conseller d'Educació i Cultura de 21 de juliol de 2005**, per la qual es regula el transport escolar en els centres docents públics de la comunitat autònoma de les Illes Balears. Aquesta ordre delimitava els beneficiaris de la prestació i en regulava el funcionament, l'organització i la gestió del servei de transport escolar.

Aquesta Ordre es va modificar mitjançant **Ordre de 24 d'agost de 2009** (BOIB núm. 128, d'1 de setembre de 2009) i es va desenvolupar mitjançant **Resolució del secretari general de la Conselleria d'Educació i Cultura per la qual s'estableixen les condicions i els criteris de preferència perquè l'alumnat de segon cicle d'educació infantil i de nivells educatius postobligatoris de centres públics no universitaris faci ús del transport escolar (BOIB núm. 128, d'1 de setembre de 2009).**

Pel que fa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, l'**article 16 de l'Estatut d'Autonomia de les Illes Balears** estableix que l'actuació de les administracions públiques de les Illes Balears s'haurà de centrar, entre altres àmbits en l'accessibilitat universal en qualsevol àmbit de la vida pública, social, educativa i econòmica i en l'article 19 es preveu que les administracions públiques de les Illes Balears procuraran a les persones dependents la seva integració per mitjà d'una política d'igualtat d'oportunitats, desenvolupant mesures d'acció positiva, i garantiran l'accessibilitat espacial de les instal·lacions, els edificis i els serveis públics. A més, en l'article 26.4 es determina que totes les persones amb necessitats educatives especials per raons de malaltia o discapacitat tenen dret a accedir a una educació adaptada.

La **Llei orgànica 2/2006** estableix a l'article 74 que l'escolarització de l'alumnat que presenta necessitats educatives especials en unitats i centres d'educació especial, que es podrà estendre fins el 21 anys, només s'ha de dur a terme quan les seves necessitats no puguin se ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris.

El **Reial Decret 443/2001**, de 27 d'abril, sobre condicions de seguretat en el transport escolar i de menors recull també els elements destinats a facilitar l'accés i la utilització dels vehicles als escolars i menors amb mobilitat reduïda i estableix les condicions en les quals és obligatòria la figura de l'acompanyant i quan es pot prescindir-ne excepcionalment quan implica un risc major per als menors. Aquest mateix Reial Decret, en virtut de la disposició addicional quarta contempla excepcions d'aplicació per a les comunitats autònomes de les Illes Balears i de Canàries en matèria d'antiguitat dels vehicles.

Així mateix, el **Reial decret 1544/2007**, de 23 de novembre, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i utilització dels mitjans de transports per a persones amb discapacitat actualitza les adaptacions de mobilitat i les condicions bàsiques del transport adaptat.

El **Reial decret legislatiu 1/2013**, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social determina en l'article 5 que les mesures específiques per garantir la igualtat d'oportunitats, la no discriminació i l'accessibilitat universal s'han d'aplicar, entre d'altres a l'àmbit del transport i en l'article 13 es determina que les administracions públiques

han de vetllar per al manteniment d'uns serveis d'atenció adequats amb la finalitat de garantir a les persones amb discapacitat una oferta de serveis i programes pròxima, en l'entorn on es desenvolupa la seva vida, tant en zones rurals com urbanes.

També l'article 18.1 del mateix Reial decret legislatiu 1/2013 estableix que les persones amb discapacitat tenen dret a una educació inclusiva, de qualitat i gratuïta, en igualtat de condicions amb les altres persones i l'article 18.3 determina que l'escolarització d'aquest alumnat en centres d'educació especial o unitats substitutòries només s'ha de dur a terme quan excepcionalment les seves necessitats no puguin ser ateses en el marc de les mesures d'atenció a la diversitat dels centres ordinaris i prenent en consideració en consideració l'opinió dels pares, mares o de les persones que assumeixen la tutela legal. Així mateix, en l'article 19 s'estableix que les persones amb discapacitat, en la seva etapa educativa, tendran dret a la gratuïtat de l'ensenyament, en els centres ordinaris i en els centres especials, d'acord amb el que disposa la Constitució i les lleis que la desenvolupen.

La **Llei 9/2019**, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears determina en l'article 28 que les persones menors d'edat amb diversitat funcional tenen dret a una escolaritat inclusiva i amb el suport necessari per potenciar el màxim desenvolupament acadèmic, personal i social i en l'article 37 s'estableix que les persones menors d'edat amb diversitat funcional tenen dret a gaudir d'un sistema educatiu inclusiu, amb accés a l'educació obligatòria i no obligatòria en les mateixes condicions que els altres membres de la comunitat i amb els ajusts i els suports necessaris per fer possible l'accés.

La **Llei 1/2022**, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears, estableix en l'article 111 que l'escolarització de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu s'ha de regir pel principi d'inclusió i ha d'assegurar la no-discriminació i la igualtat efectiva d'accés al sistema educatiu, així com la permanència en aquest i determina que aquests alumnes es poden escolaritzar excepcionalment en unitats especials en centres ordinaris, en centres d'educació especial o en la modalitat d'escolarització combinada, amb la finalitat de garantir la seva escolarització en els condicions més apropiades.

És per això, que convé fer una aplicació pràctica d'allò que estableix l'article 7 del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, el seu dret a la igualtat, que en el punt 2 especifica que les administracions públiques han de promoure les mesures necessàries perquè l'exercici en igualtat de condicions dels drets de les persones amb discapacitat sigui real i efectiu en tots els àmbits de la vida.

Per aquest motiu, s'inclouen en l'alumnat amb dret a transport aquells alumnes amb necessitats educatives especials escolaritzats en centres concertats d'educació especial perquè no hi ha places vacants en l'únic centre d'educació especial públic.

D'altra part, l'evolució de les necessitats socials, l'aposta per ampliar els nivells d'escolarització i formació de la població d'acord amb el Marc estratègic per a la cooperació europea en l'àmbit de l'educació i la formació (ET2020) de la Unió Europea, la voluntat dels poders públics assenyalada al preàmbul de la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, per la qual es modifica la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig d'educació, d'augmentar les oportunitats educatives i formatives de tota la població i satisfer la demanda generada en la societat espanyola d'una educació de qualitat per a tothom obliga a estendre els serveis complementaris progressivament per assolir els nous objectius educatius del segle XXI.

En aquest context de drets de les persones a una educació de qualitat i en determinats ensenyaments de forma gratuïta i el deure de les administracions educatives d'establir les condicions que permetin l'exercici del dret a l'educació, el transport escolar constitueix un factor que condiciona aquest exercici i per tant, forma part de les obligacions que han de ser assumides per les administracions en determinades circumstàncies i ensenyaments.

Per tal de garantir el principi d'equitat, l'esmentada **Llei 3/2020**, estableix l'obligatorietat de totes les persones de cursar l'educació bàsica, que inclou l'educació primària, l'educació secundària obligatòria i els cicles formatius de grau bàsic d'acord amb l'article 3.3 i estableix la gratuïtat de l'educació bàsica i del segon cicle d'educació infantil en els articles 4.1 i 15.2 respectivament.

Els objectius d'aquest Decret són, per tant, actualitzar el contingut de l'Ordre de 21 de juliol de 2005, incorporar el reconeixement al dret del servei de transport escolar a l'alumnat segon cicle d'educació infantil i al que cursa cicles formatius de grau bàsic en centres públics i als alumnes escolaritzats en centres concertats d'educació especial, a més de regular l'ús del servei de transport per als alumnes d'ensenyament postobligatori en centres públics no universitaris.

Tot això sense perjudici del necessari desenvolupament posterior per part de la Conselleria d'Educació i Formació Professional de les condicions i el funcionament del servei de transport escolar en el marc d'aquest Decret.

Aquest Decret compleix amb els principis de bona regulació que s'estableixen a la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques i amb els que es determinen a la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

En relació als principis de necessitat i eficàcia, aquest Decret és imprescindible per a la regulació del transport escolar i donar compliment al mandat de l'apartat quart de la disposició addicional sisena de la Llei 1/2022, de 8 de març, d'educació de les Illes Balears.

La norma conté, d'acord amb el principi de proporcionalitat, la regulació imprescindible per atendre els objectius que es pretenen una vegada s'ha constatat que no hi ha altres mesures menys restrictives de drets o que imposin menys obligacions als destinataris.

Així mateix, aquesta norma és coherent amb les disposicions de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, amb les de la Llei 1/2022, de 8 de març d'educació de les Illes Balears, amb les de Llei 9/2019, de 19 de febrer, de l'atenció i els drets de la infància i l'adolescència de les Illes Balears i altres disposicions esmentades.

En virtut del principi de transparència, la norma s'ha sotmès al tràmit de consulta pública en els termes indicats en l'article 133 de la Llei 39/2015, també s'ha garantit aquest principi amb l'exposició pública en el lloc web de l'administració autonòmica per a la consulta de la iniciativa i el seu estat de tramitació, així com les consultes prèvies a l'elaboració de l'esborrany, s'ha sotmès a informació pública i a audiència de les persones interessades i s'ha presentat a les diverses meses ja constituïdes i al Consell Escolar de les Illes Balears que ha emès l'informe corresponent, tot això a fi de garantir l'accés permanent de la ciutadania a la informació i presentació de suggeriments per mitjans telemàtics, tal com s'estableix en l'article 51 de la Llei 1/2019, de 31 de gener, del Govern de les Illes Balears.

La norma no preveu càrregues administratives innecessàries o accessòries per a la consecució dels objectius que es pretenen, conforme al principi d'eficiència. També s'ajusta al principi de simplificació ja que es recull en un sol Decret aquells aspectes fonamentals que afecten el servei complementari de transport escolar, sense perjudici de les resolucions o instruccions que es puguin dictar als efectes del seu desplegament.

S'ha vetllat, en base al principi de qualitat en el procediment d'aprovació de la norma, per la qualitat formal en la redacció i per seguir els procediments vigents en la seva tramitació.

CONSIDERACIÓ GENERAL AL PROJECTE DE DECRET

Sobre aplicació de la Llei d'igualtat i ús no sexista del llenguatge

El Consell Escolar de les Illes Balears sol·licita una revisió de la totalitat del text pel que fa a l'ús no sexista del llenguatge i per afavorir un llenguatge realment inclusiu i no segregador en la forma que dictaminen:

- Llei 11/2016, de 28 de juliol, d'igualtat de dones i homes,
Art. 3.m. "L'adopció de les mesures necessàries per fer un ús no sexista del llenguatge i, en tot cas, per evitar la invisibilitat de les dones per mitjà del llenguatge".
Art. 8.1. "Les administracions públiques de les Illes Balears han de garantir un ús no sexista del llenguatge (...)."
Art. 8.2. "Les administracions públiques de les Illes Balears promouran que en tots els àmbits tant públics com privats es faci un ús no sexista del llenguatge."
- Pla de Coeducació de les Illes Balears 2019/2022, objectius específics:
"Impulsar i afavorir la pràctica escolar inclusiva i equitativa, mitjançant la utilització d'un llenguatge no sexista i inclusiu en les seves expressions visuals, orals, escrites i entorns digitals."

Sobre l'ús de llenguatge inclusiu

Des del Consell Escolar de les Illes Balears es demana que es faci una revisió del llenguatge emprat al Decret per tal de fer ús d'un llenguatge inclusiu quan es fa referència als diferents sectors de la comunitat educativa.

CONSIDERACIONS ESPECÍFIQUES AL PROJECTE DE DECRET

Preàmbul

- Es proposa l'addició al **Preàmbul pàg 2**, després de “garantia i seguretat” el següent:

“També es preveu la possibilitat de que per raons de necessitat es puguin formalitzar protocols, acords i convenis amb centres privats concertats per facilitar l'escolarització de l'alumnat que cursi educació bàsica en aquests centres i adoptar mesures per ampliar, en la mesura que sigui possible i en determinades condicions, el transport en etapes no obligatòries per als centres sostinguts en fons públics amb la finalitat de fomentar la continuïtat en els estudis i reduir l'abandonament escolar.”

- Es proposa la modificació del **Preàmbul, pàg 4 a la línia 38/39** amb el següent redactat:

“A més, és convenient regular també algunes necessitats que poden sorgir en relació a la possibilitat d'utilitzar el servei de transport escolar per als alumnes d'ensenyament **no universitari postobligatori**”.

- Es proposa la modificació del **Preàmbul, pàg 5 a la línia 2/3** amb el següent redactat:

“Els objectius d'aquest Decret són, per tant, actualitzar el contingut de l'Ordre de 21 de juliol de 2005, incorporar el reconeixement al dret del servei de transport escolar a l'alumnat segon cicle d'educació infantil i al que cursa cicles formatius de grau bàsic en centres públics i als alumnes escolaritzats en centres concertats d'educació especial, a més de regular l'ús del servei de transport per als alumnes d'ensenyament **no universitari postobligatori**”

Article 3.

Altres beneficiaris

- Es proposa la modificació de l'article 3, punt 4, amb el següent redactat:

“Excepcionalment, **sempre que es justifiqui la necessitat**, també es podran formalitzar convenis amb altres administracions, associacions de famílies i centres privats concertats per facilitar el transport d'alumnes que cursin educació bàsica a un centre privat concertat quan en la seva localitat de residència no hi hagi places públiques suficients i existeixin places disponibles al transport escolar ordinari contractat. **En qualsevol cas, els requisits exigits a aquest alumnat seran idèntics als que s'exigeixen a l'alumnat dels centres públics.**”

- Es proposa la modificació de l'article 3, punt 5, amb el següent redactat:

“L'Administració educativa i les administracions competents en matèria de transport públic urbà i interurbà han de promoure actuacions per facilitar l'accés gratuït al transport públic dels estudiants que cursin ensenyaments postobligatoris no universitaris en centres **sostinguts amb fons públics** fora de la seva localitat de residència quan aquesta no disposa de l'oferta educativa que cursen.”

- Es proposa l'addició a l'article 3, d'un nou punt, amb el següent redactat:

“El professorat no tindrà la consideració d'usuaris del transport escolar. No obstant, en cas de disponibilitat de places, podrà fer ús d'aquest servei exclusivament en les rutes que afectin al centre on tenguí el destí.”

BREU MOTIVACIÓ

És una mesura que no perjudica ningú, pot ésser útil per als docents i a més a més afavoreix la mobilitat sostenible.

Article 6

Seguiment del servei de transport escolar

- Es proposa la modificació de l'article 6, punt 3, amb el següent redactat:

“La infrautilització del servei sense justificació per part d'alumnat autoritzat donarà lloc a la revocació de l'autorització i la retirada del carnet o document que possibilita l'ús del transport. **En el Reglament de funcionament o reglament de règim intern del centre s'haurà d'especificar el procediment que se seguirà abans de l'adopció de la decisió d'impossibilitar l'ús del transport escolar.**”

BREU MOTIVACIÓ

Es considera necessari per a la preservació del dret de l'alumnat que estigui especificat el procediment a seguir abans d'aquesta important decisió de deixar a un alumne sense la possibilitat d'ús del transport escolar.

Article 7

Condicions mínimes de qualitat i seguretat del servei

- Es proposa la modificació de l'article 7, punt 5, amb el següent redactat:

“Qualsevol incidència observada pel conductor o l'acompanyant relativa a la conducta dels alumnes durant el viatge o l'incompliment per part **de les famílies, tutors legals o persones autoritzades** de les normes de funcionament del servei relatives a l'horari, ha de ser comunicada al director del centre. Igualment, els alumnes o **les famílies, tutors legals o persones autoritzades** li han de comunicar les incidències o anomalies referents al vehicle, el conductor o l'acompanyant del servei de transport escolar.”

BREU MOTIVACIÓ

Es proposa substituir "pares" per "famílies, tutors legals o persones autoritzades".

Necessitat de modificar la denominació dels referents de l'alumnat, tal com ja apareix altres punts del projecte de Decret, com a l'article 9.b.

Article 8

Acompanyant del servei de transport escolar

- Es proposa l'addició a l'article 8, d'un nou punt, amb el següent redactat:
"Preferentment, els acompanyants han de posseir el títol de monitor o animador de temps lliure o equivalent, i de coneixements de llengua catalana equivalent al nivell A o superior."

BREU MOTIVACIÓ

Es considera necessari que aquesta figura professional estigui exercida, preferentment, amb persones que tinguin aquestes titulacions de lleure. La possessió d'aquestes titulacions fonamentaran el fet que puguin donar un servei de més qualitat.

- Es proposa l'addició a l'article 8, d'un nou punt, amb el següent redactat:
"En el supòsits que es transportin alumnes amb necessitats educatives especials, l'Administració educativa valorarà la possibilitat d'incrementar el nombre d'acompanyants per vehicle amb la finalitat d'una millor atenció a aquest alumnat."

BREU MOTIVACIÓ

Es valora que en els casos que el transport és fa amb alumnat de NEE és necessari, per a donar una bona atenció a l'alumnat, valorar la possibilitat d'incrementar el nombre d'acompanyants del vehicle que fa el servei.

Disposició addicional única

Certificació negativa de delinqüència sexual

Es substituir "Disposició addicional única" per "Disposició addicional primera"

Es proposa afegir una nova **Disposició addicional segona** amb el següent redactat:

"En les condicions que s'estableixin, l'Administració educativa podrà formalitzar protocols, acords i convenis amb centres sostinguts amb fons públics, associacions de famílies d'alumnes, entitats sense afany de lucre i altres administracions públiques per facilitar el transport per raons d'escolarització de l'alumnat que ho requereixi. Amb aquesta finalitat es podran convocar els ajuts que siguin necessaris. "

3. CONSIDERACIÓ FINAL.

El Consell Escolar de les Illes Balears, reunit en sessió plenària el dia 18 de gener de 2023, va aprovar aquest informe 15/ 2022 per 16 a favor, 6 en contra i 2 en blanc.
per la qual cosa faig constar als efectes del que estableix l'article 6 de la Llei de consells escolars de les Illes Balears.

Palma, 19 de gener de 2023

El secretari

La presidenta

Josefa Costa Tur